

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenic daily
in the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 270. — ŠTEV. 270.

NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 17, 1909. — SREDA, 17. LISTOPADA, 1909.

VOLUME XVII. — LETNIK XVII.

Iz delavskih krogov. Sovražniki delavcev.

Washingtonske novosti. Predsednik zaposlen.

PREDSEDNIK JE MARLJIVO NA
DELU IN SPREJEMA MNO-
GO OBISKOV.

Med drugimi je obiskal predsednika
Tafta tajnik notranjih zadev,
Ballinger.

DRUGI OBISKI.

Washington, D. C., 16. nov. Pred-
sednik Taft je prišel včeraj zoper
marljivo z vladnim delom in je takoj
prišel po svojem povratak iz države
ve Connecticut sprejel več članov
kongresa. Med drugimi obiskovalci
je prišel k predsedniku tudi tajnik
notranjih zadev, Ballinger, kateri se je
z Taftom posvetoval kakih 15 minut,
ne da bi se zvedelo o vsebini tega
posvetovanja. Tudi kasneje, ko so
ga fašniški poročevalci vprašali o po-
svetovanju z predsednikom, ni hotel
nitičesar povedati o svojem obisku.

Toronto, Ont., 16. novembra. Amer-
ican Federation of Labor je pri svoji
konvenciji, katera se vrši že par dni
v tukajšnjem mestu, sprjela na pred-
log D. J. McCardleja, predsednika
organizacije Amalgamated Assn. of
Iron Steel and Tin Workers, jedno-
glasno pravilno rezolucijo, s ktero
se proglaša znana United States Steel
Corporation ali trust za jeklo "naj-
mogočnejšim in največjim" sovražnikom
delavcev." Razen tega se tudi
predlaga, da se sklice posebna kon-
vencija vseh uradnikov delavskih orga-
nizacij, ktere so zastopane pri sedanjem
konvenciju v Toronto, da se tako iz-
deli skupni načrt za organizacijo
skupnega boja proti imenovanemu
trustu.

Predsednik Gompers od American
Federation of Labor, včeraj ni hotel
govoriti o philadelphiskem predlogu,
vseli katerem naj se po vsej Ameriki
prične strinjajoči štrajk vsega or-
ganizovanega delavstva, v slučaju, da
bi morali delavski vodje Gompers, Mite-
hell in Morrison v ječe, ker so
agitirali za bojkot proti nekej zapad-
nej tvrdki. Predsednik premogarske
unije John Mitchell izjavlja, da bi bil
tak protest proti ameriškim sodiščem
nepotreben in tako je pričakovati, da
v slučaju, da bi morali imenovani vod-
je iti v ječe, ne pride do generalnega
štajka.

Tukaj se je včeraj včasju tudi zbo-
rovanje pobožnih tem členenčnikov.
Tenu zborovanju sta pričivala tudi
predsednik premogarske unije, Mitchell
sedanji predsednik iste organizacije
Lewis, kater oba sta v borbi proti
gostilnam. S tem sta zapravila na-
javnost skrajno slab včasju, in še isti
večer sta dobila prizimek "aleluja-laj-
nantov."

Mir v Cairo

Indijsko cesarstvo
je dobilo ustavo.

USTAVO SO PROGLASILI JEDEN
DAN PO NAPADU NA POD-

KRALJA LORD MINTO.

Podkralj se je prestrašil zadnjega na-
pada in sedaj namerava od-
stopiti.

REFORME.

Simsa, Indija, 16. novembra. Včeraj je postal ustava za indijsko cesarstvo pravomocna in s tem pridobila tudi domačini mnoga pravice, tako, da se zamorejo udeležiti uprave svoje domovine. Ustava je ravno taka, kar korisno je izdelal pred letom dni Lord Merley, oziroma državni tajnik za Indijo, kjer je potem o tej ustanovi predlagal v gorenji zbornici indijskega parlamenta. Z tem se pričenja nova in za Indijo več pomembna doba angleškega gospodstva v Indiji.

Ustava določa, da zamorejo prista-
rsva ver brez izjeme, kajti tudi za-
stupniki vseh poklicov brez razlike,
izvoliti svoje zastopnike v takozvani

generalni vladni svet indijskega pod-
kralja, kajti tudi v posamezne po-
krajinske sante. Ker se je pa v no-
vejšem času pričel v Indiji več poli-
tičnih napadov, določa ustava, da
zamorejo osrednjo ali pa tudi vsaka
pokrajinska vlada ene cobe, "ktiere
bi pomenjala javno nevarnost", iz-
ključiti od izvolitve. Ustava toraj ni
več velike vrednosti, kajti izvoljeni bodo
le oni ljudski zastopniki, s katerimi bo
vlada zadovoljena, tako, da bodo
imela vedno večino na svoji strani.

Ustava je toraj le navidezna in od nje
ni pričakovati, da bi zavladala sedaj
med indijskim prebivalstvom večje
zadovoljstvo.

Napadalec, ki je v Ahmedabagu kr-
gel na podkralja Minto in njegovo ženo
bombo, še vedno niso dobili, dasi-
ravno je vladu poslala tje svoje naj-
boljše detektive. Oblastim se je po-
srečilo dobiti dve osobi, kateri sta
vi deli napadalec povsem natančno, ven-
dar pa ni znan, je li imel napadalec
kake zavezuške ali ne. Vsekakro je
ravnal najbrže po narodu tja tajne
rodoljubne organizacije, kajti je nap-
dal med podkralja.

Parnik od Austro-American proge
"ALICE"

odpljuje 24. novembra.

"OCEANIA"

odpljuje 1. decembra.

iz New Yorka v Trat in Reko. S tem
parnikom dosegajo Slovenec in Hrvati
najhitreje v svoj rojstni kraj.

Vožnja stane iz New Yorka do:

Trat ali Reko ..... \$36.00.

do Ljubljane \$36.00,

do Zagreba ..... \$37.50.

Slovenske žrtve katastrofe v rovu pri Cherry, Illinois.

Razstrelba v imenovanem rovu je zahtevala osem-
najst slovenskih žrtev.

Od teh nesrečnikov jih je bilo šestnajst oženjenih!

Vsi ostavljajo nepreskrbljene otroke

SLOVENSKA DRUŠTVA IN JED-
NOTE PRISPEVAJTE V PO-
MOČ VDOVAM IN
SIROTAM!

KOLIKO IZMED UBITIH ROJA-
KOV JE BILO PRI DRU-
STVIH, NAM ŠE
NIZNANO.

Skoraj vsi ubiti premogarji bi se
lahko rešili, kajti za požar se
je vedelo pravočasno.

DRUŽBA O TEM PREMOGARJEM
NI NAZNANILA.

Imena ubitih rojakov.

Grozna je bila katastrofa, katera se je pripetila v premogovem rovu St. Paul Coal Co. v Cherry, Ill., kajti umrli je moral skoraj štiristo nedožnih premogarjev. Se groznejša je pa katastrofa za nas ameriške Slovence, kajti obhalovali moramo štirih osemnajstih naših rojakov, kateri so bili na delu v tem premogovem rovu, ko se je premoglo razstrelba. Ako onemimo, da je bilo med temi rojaki šestnajst oženjenih, in da vsi ostavljajo nepreskrbljene sirote v vdove, potem lahko zapademo v vdove, potem lahko zapademo, koliko gorje je kar hipoma nastalo za rodbine onih nesrečnikov, kateri so žrtvali svoje življenje brezbrinjam podjetnikom, kateri se niso ozirali na življenje svojih delavcev in kateri so pred vsem želi slediti izkoristiti do skrajnosti, tudi ako jih mora pri tem do štiristo umrletih.

Iz La Salle, Ill., prejeli smo danes

od našega tamoznjega rojaka Mr.

Kompa sledeče poročilo:

Sporočati imam o največji nesreči v premogovih rovih v zgodovini države Illinois, ki se je pripetila dne 13. nov. popularno v mestecu Cherry, ležajo 13 milij proti severozapadu od mesta La Salle. V imenovanem mestecu je premogov rov od St. Paul Coal Co., katerega so izvrstili nekako pred sedmimi leti. V tej jami ne-
sreči se je dobro delalo in precej za-
slilo. Mestec je rastlo jako hitro in mnogo naših rojakov je služilo kruh v tem rovu, v katerem je delalo okrog 565 premogarjev raznih narod-
nosti.

V soboto 13. nov. proti večeru je

pa nas iznenadila strašna novica, da

je v Cherry gori, da so skoro vsi

premogarji v jami ostali in da je za

nej več rešitev.

Ker je mnogo naših rojakov

v tem rovu delalo (okrog 50), je nas ta novica toliko bolj pre-
vredna.

Tako se glasi poročilo našega po-
ročevalca, in niti malo ne dvomimo,

da je vska pojedina beseda resnična,

kajti skrb za delavce je delodava-

jačem vedno deveta briga.

Toda za taka razmotrivanja sedaj

ni časa na razpolago in glavna dolž-
nost ameriških Slovencev je sedaj,

da pomagajo po svoje preostalim

vdovom in sirotom nesrečnih roja-
kov, kateri so žrtvali svoje življe-

nost v žrelo ognju, tam pa cejpo-
k muhe mrtvi eden vrh druguz.

Tako se glasi poročilo našega po-
ročevalca, in niti malo ne dvomimo,

da je vska pojedina beseda resnična,

kajti skrb za delavce je delodava-

jačem vedno deveta briga.

Toda za taka razmotrivanja sedaj

ni časa na razpolago in glavna dolž-
nost ameriških Slovencev je sedaj,

da pomagajo po svoje preostalim

vdovom in sirotom nesrečnih roja-
kov, kateri so žrtvali svoje življe-

nost v žrelo ognju, tam pa cejpo-
k muhe mrtvi eden vrh druguz.

Tako se glasi poročilo našega po-
ročevalca, in niti malo ne dvomimo,

da je vska pojedina beseda resnična,

kajti skrb za delavce je delodava-

jačem vedno deveta briga.

Toda za taka razmotrivanja sedaj

ni časa na razpolago in glavna dolž-
nost ameriških Slovencev je sedaj,

da pomagajo po svoje preostalim

vdovom in sirotom nesrečnih roja-
kov, kateri so žrtvali svoje življe-

nost v žrelo ognju, tam pa cejpo-
k muhe mrtvi eden vrh druguz.

Tako se glasi poročilo našega po-
ročevalca, in niti malo ne dvomimo,

da je vska pojedina beseda resnična,

kajti skrb za delavce je delodava-

jačem vedno deveta briga.

Toda za taka razmotrivanja sedaj

ni časa na razpolago in glavna dolž-
nost ameriških Slovencev je sedaj,

da pomagajo po svoje preostalim

vdovom in sirotom nesrečnih roja-
kov, kateri so žrtvali svoje življe-

nost v žrelo ognju, tam pa cejpo-
k muhe mrtvi eden vrh druguz.

Tako se glasi poročilo našega po-
ročevalca, in niti malo ne dvomimo,

da je vska pojedina beseda resnična,

kajti skrb za delavce je delodava-

jačem vedno deveta briga.

Toda za taka razmotrivanja sedaj

ni časa na razpolago in glavna dolž-
nost ameriških Slovencev je sedaj,

da pomagajo po svoje preostalim

vdovom in sirotom nesrečnih roja-
kov, kateri so žrtvali svoje življe-

nost v žrelo ognju, tam pa cejpo-
k muhe mrtvi eden vrh druguz.

Tako se glasi poročilo našega po-
ročevalca, in niti malo ne dvomimo,

da je vska pojedina beseda resnična,

kajti skrb za delavce je delodava-

jačem vedno deveta briga.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomožni tajnik: ANDY VIDRICH, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK SEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomožni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOCJAN, pred. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, P. O. Box 101, Conemaugh, Pa.
JOSIP DREMELJ, nadzornik, L. Box 275, Conemaugh, Pa.

POROČNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik poročnega odbora, Box 242, Dunle, Pa.
MIHAEL KRIVEC, poročnik, Box 324, Primero, Colo.
IVAN GLAVIC, poročnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

B. T. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena rastva, oziroma njeni uradniki so uljudno prošeni pošiljati denar naravnost na blagajnika in nikomur drugem, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V slučaju da opozijo dražveni tajniki pri mesečnih poročilih, t.i. sploh kjerisibodi v poročilih glavnega tajnika kakor pomanjkljivost, naj se to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika da se v prihodnjem popravi.

Uradno glasilo je "GLAS NARODA".

Pozabljena.

Spisal Franc Ksaver Meško.

(Nadaljevanje.)

"O Jezus, usmili se!" — Dolgo je mizala in pričakovala s strahom polno. Ko je odprla spet oči, počasi in previdno, je bil strop še nad njo, le gugal se je, a nahalko, komaj videl.

Odeta je bila z dvema odejama; ker jo je zeblo, si je djala navrh še staro krilo in veliko vrčo. A razabilo jo je še vendar, da je drgetala po vsem telesu... Včasih pa se ji je razabilo nenačoma po vsem životu toplo, vrčo; vsa kri je zaplala v glavo, da je zastokala in si je zakrila eni v celo v obema rokama.

Vedno bolj je bila velika groza na vse misli in na sreč, in zeblo jo je še bolj; noter od sreca jo je pretrsnel mraz, da je drgetala in drhtela še močneje.

Z vso noč in vse predpoldne četrtkovo je ležala na hrbitu in gledala nemirno in prestrašeno v stop in na stene, nepohištene, otesane površno in sirovu, očernele od časa in dima. Včasih je obrnila glavo nekoliko na stran, kar ji je povzročalo vsakokrat bolečine. Pogledala je na okna: zadevo se ji je, da se je ustavil nekdo ob oknu in gleda v sobo...

Pričakovala je že vse te dni, da pride kdo iz vasi in povpraša, kako ji je. Malokdaj je prišel kdo sem v les, h koči Močnikovice, a te dni je pričakovala zagotovo nekogar. Priede — tedaj poprosi, naj ji poslje zavojilo Krizanega koga, ki ji postreže, ki ostane pri njej v koči. Tako strašno ji je sami — sami v tih molčečih sobah, kjer ne tiktaka niti ura, sami sredi Širme lesa, kjer ne zazveni drug glas kakor vzdihni in stoki dreves, tesni kratki vzduhi, ki se komaj oglašajo in se že izgubljajo spet, utihnejo in umro... Strašno je sami — vsak čas ji pride morda še hujše, in nikogar ni, ki bi ji pomagal, jo prizidnil, ji dal vode, da si omoci suhe, ožgane ustnice, ki bi pomolil žno. Očena, že bi prihajala smrt, in bi ji dal svečo v roko... Strašno je sami...

Strašno ji je bilo, gledala je proti oknom in pričakovala: zdajdaj se prikaže ob oknu — se ji je zdele — potrka vsak hip na okno ali na vrata. Zaklenila je sicer vrata, a če potrka, in spozna znan glas, se priplazi že kako v vežo, da odpre.... Težko pojde, čuti se vso pobito, kakor bi padla iz visočine, raz drevo, izpod podstrešja in bi si polomila kosti — a ko potrka, gre in odpre.... Čakala je, pogledala na okna, a potrkovali nij, nihče se ni prikazal ob oknu in ni zaklical...

Mračno je bilo v sobi, mračno tudi zunaj. Koča je stala v lesu, vseeno koliko se je razprostiral smrekov gozd, smreke so stale tako blizu hiše, da so se dotikalne malone strehe. Zadnje dni se je že zgostil ta mrak — zunaj se je zaredilo oblačno in snežilo je; začelo je v noči od tortka do srede. Starka se je prestrašila, ko je pogledala v sredo zjutraj skoz okno in je videla, da mete in da je sneg že visok. Zasklelo je globočko v sreč in jo pretreslo, ko je šinila mimo nje temna misel, da zapade sneg visoko, in da ne bo mogel nihče sem do nje. V prvem hipu se ji je poštolil sklep da pojde v vas; ni še zasneženo tako visoko. A komaj se

COLLIN'S NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Ustanovljen 1897.

Dr. E. C. COLLINS
svetovno znani medicinski profesor ustanovitelj slavnega "Collins N. Y. Medical Institute" in pisatelj prekristne zdravilne knjige "Clovek, njegovo življenje in zdravje".

Uradne ure — Vsaki dan od 10-5 pop. Ob nedelj. in prazni. od 10 do 1. V torki in petek od 7-8 zvečer.

THE COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE
140 W. 34th St., New York.

Dr. S. E. Hyndman, Glavni vodja.

BERITE RESNICO!

Nedelja 26 Sept. 1909.

Spoštovani gospod zdravnik!
Vam posiljam zahvalno pismo. Sporočam da sem vaša poslana zdravila porabil kakor ker mi jem prepisali. Obzaljni ker vam nisem toliko časa odpisal kako uspeše so imela zdravila, ker sem čakal nekoliko časa ker sem misil da se mi bolzave povrne, pa se mi povrnita, ali sedaj čutim popolno zdravje ozi ter se vam iskreno zahvaljujem, in priporočam vsem rojakomse kvam obrniti kateri tripi bolečini, ker sem prepričan da ste vi najboljši in najpotestnejši zdravnik kateri zamore vsakemu pomagati in vam pošljem mojo sliko in ostajam vam hvaležni rojak.

FRENK SUŠIN
1802 Marble Ave. Cleveland Ohio.

Rojaky!

Ako toraj boljujete na katerih označenih ali sličnih bolezni, kakor: bolezni pljuč, prs. jetre, črev. želodca, mehurja ali bolezni v grlu, nosu, glavi, ušesih, očeh, ali ako imate katar, kašelj, težko dihanje, bljuvanje krvi, mrzlico ali vročico, nepravilno prebavo, zlati žilo, reumatizem, tragnje po životu, nečistoči pokvarjenje kri, vrtoglavost, nervoznost, vodenico ali kako drugo živčno bolezni, nemoglost v spolnem, občevanje, posledice samoizrabljavanja, mazule, braste spadanje las ali kakre druge kožne bolezni. Vse ženske bolezni kakor padanje maternice, nereditno čiščenje neplodovitosti, jetko ali sifilis in vse ostale notranje ali zunanje možke ali ženske bolezni pišite takoj danes v svojem materinem, slovenskem jeziku ali ženske bolezni pišite takoj danes v svojem materinem, slovenskem jeziku ali pa prideš osebno v nas zavod, ter ne odsljate nisi enega dnevne ampak isčite takoj pomoč tam kjer se Vam ista sigurna.

Pisma naslovite:

PROSTOVOLJNA ZAHVALA.

Bolnik kateri je imel vnetje oči in skoros osleplil, je sedaj popolnoma ozdravljen po čudopolnih zdravilih od Collins New York Medical Institute.

Pošljite se danes za 15 centov poštnih znakov za prekrstno knjigo "Clovek, njegovo življenje in zdravje" "Vsaka slovenska družina bi jo mogla imeti

Bratje Slovenci in Hrvati!

Naznamjam, da imam na prodaj veliko zalogu domačega naravnega vina. Staro vino je slo in ga nimam več. Cena novemu črnemu je 28c in belemu pa 33c galona s posodo vred.

Manjših naročil od 50 galonov ne sprejemam. Vsakdo plača sam vožnino. Z naročilom se naj pošle polovico denarja po P. O. Money order in ostanek pa ravno tako po sprejemu vina. Prosim, da vsakdo pošle načrtani naslov kam naj vino pošljem.

HARMONIKE

bodisi kakor nekoli vrste izdelujem in popravljam po najnizjih cenah, a delo trpetno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo poslje, ker sem nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter racunam po delu kakoršo kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 E. 62nd Str., Cleveland, O.

POZOR ROJAKI!

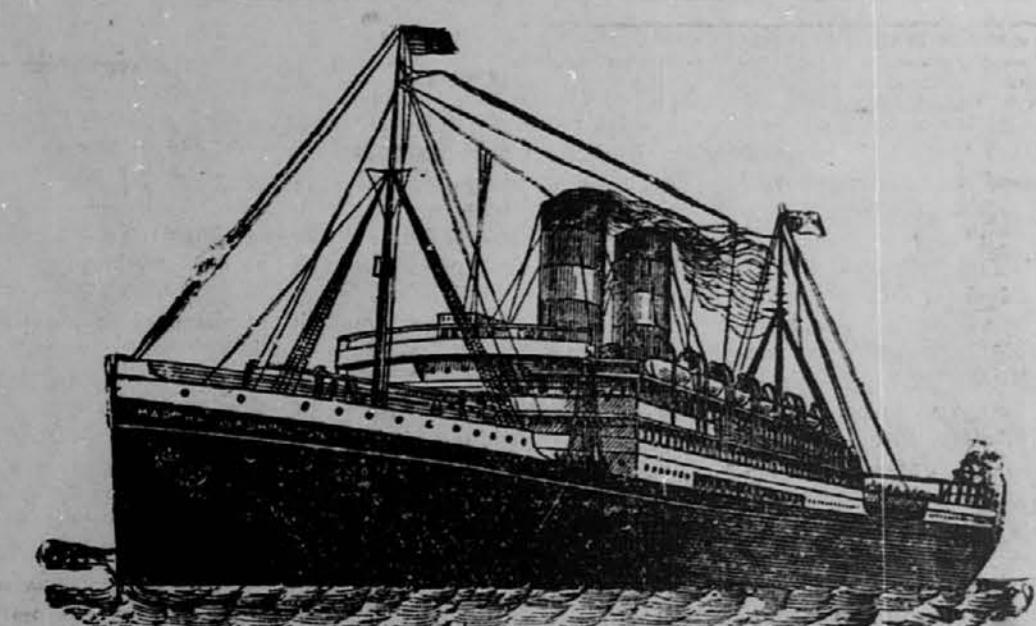
Novoiznjedena, garantirana, zdrava Alpen Tinktura za plešaste in golobradce od kterege v 6 tednih lepi, gosti lasje, briki in brada popolnoma zrastajo. Krematistem in trganje v rokah, nogah in kristi, kakor potne noge, kurje očesa, bradovice in osebline, vse te bolezni se popolnoma odstranijo. Da je to resnica, se jamči \$500. Pišite takoj po cenik. bterege Vam pošljem zaston!

JAKOB VANCIC,
P. O. Box 69, CLEVELAND, O.

Za obila naročila se toplo priporoča posestnik vinograda

Frank Stefanich,
Box 81, FRESNO, CAL.

Avstro-Amerikanska črta
[preje bratje Cosulich]
Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regulerna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so de-

TRSTA	.....	\$36.00
LJUBLJANE	.....	36.00
REKE	.....	36.00
ZAGREBA	.....	37.20
KARLOVCA	.....	37.75

II. RAZRED do

TRSTA ali REKE ..... \$36.00, 36.00 i 36.00

PHELPS BROS. & CO., Gen. Agents, 2 Washington St., New York

PRIPOROČAMO VAM
Dr. J. E. THOMPSONA

DR. J. E. THOMPSON

kot najboljšega in najiskušenjega zdravnika, kateremu lahko z mirno vestjo in popolnim zaupanjem povrite svojo bolezni v zdravljenje.

Dr. THOMPSON vam jamči za hitro in popolno uspešno zdravljenje sledenih boleznj:

Posledice onanije, triper; čancker, sifilis; impotenco, ali nezmožnost do spolnega občenja; poliocijo, ali gubitek moškega živčnega soka; revmatizem. Vse akutne in kronične bolezni želodca, srca, glave, grla, ušes, leric, pljuč, prs. mehurja; klio ali bruh, nervoznost; vse živčne bolezni; naduh, katare in prehlad; neuralgijo, zlati žilo; božast; vodenico, vse spolne bolezni na notranjih ženskih ustrojih; nereditno mesečno čiščenje; beli tok; padanje maternice; neplodovitost; vse kožne bolezni; srbečino, lišaje, hraste in rane; mazulje na licu; ugi na spolnih delih, i. t. d.

Ako ste bolni, nemočni ali slabti ter potrebujete hitro in uspešno zdravniško pomoč. Vam ne boste nikdar žal, če se takoj obrnete na tega slavnega zdravnika.

Pisma pišite v materinem jeziku ter jih naslovujte:

Slovensko zdravilče

Dr. J. E. THOMPSON,
342 W. 27th St., NEW YORK, N.Y.

Nastala je noč. Bolnica je videla

Vsi spodaj navedeni novi parobrodi na dva vijaka imajo brez-brzni brzobjekt:
ALICE, LAURA, MARTHA WASHINGTON ARGENTINA.
V mesecu maju in juniju se boda agoraz navedenemu brodovju dodaščila še dva druga nova potnikova parnika.